

MINISTERSTWO PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
DEPARTAMENT UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 661 17 38, fax +48 22 661 17 36
www.mpips.gov.pl

Warszawa, 18 stycznia 2013 r.

DUS-053-1577-JM/12

Pan

Ireneusz Pinkosz

ul. Z. Nalkowskiej 7/12

42-600 Tarnowskie Góry

W odpowiedzi na pismo z dnia 20 grudnia 2012 r., przesłane drogą elektroniczną, w sprawie pracowników wykonujących prace o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656, z późn. zm.), Departament Ubezpieczeń Społecznych uprzejmie przedstawia, co następuje.

Przygotowana – w związku z wdrożeniem ustawy o emeryturach pomostowych – witryna internetowa: www.emeryturypomostowe.gov.pl, poświęcona w całości problematyce emerytur pomostowych jest skierowana zarówno do pracowników wykonujących prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, jak i pracodawców, którzy zatrudniają takie osoby. Można tutaj odnaleźć informacje na temat praw i obowiązków, wynikających z ustawy o emeryturach pomostowych, wypowiedzi ekspertów, akty prawne i inne przydatne informacje. Na stronie tej znalazł się również (jako materiał pomocniczy), przygotowany przez ekspertów z Centralnego Instytutu Ochrony Pracy - Państwowego Instytutu Badawczego (we współpracy z Ministerstwem Pracy i Polityki Społecznej), obszerny poradnik: *Zasady kwalifikacji prac w szczególnych warunkach i o szczególnym charakterze*, przeznaczony dla pracodawców i osób odpowiedzialnych w przedsiębiorstwach za sporządzanie wykazu stanowisk prac wykonywanych w szczególnych warunkach i prac o szczególnym charakterze oraz ewidencji osób zatrudnionych na tych stanowiskach.

Na wyżej wskazanej stronie (w zakładce aktualności) umieszczone zostały również wyjaśnienia dotyczące niektórych rodzajów prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, udzielone w związku z zapytaniami ubezpieczonych i płatników składek.

Podkreślić należy, że wyjaśnienia te odnoszą się do konkretnych stanów faktycznych, opisanych w pismach, kierowanych do Departamentu przez ubezpieczonych i pracodawców (to zastrzeżenie odnosi się również w pełni do prac wskazanych w Pana piśmie).

Z tego też powodu wyjaśnienia te nie mogą być wyłączną podstawą przy kwalifikowaniu poszczególnych rodzajów prac jako prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach pomostowych.

Departament z całą mocą podkreśla, że jedynym podmiotem uprawnionym do kwalifikowania danego rodzaju pracy jako pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze jest zakład pracy (płatnik składek), u którego praca ta jest wykonywana.

Bezwzględna dyrektywa, która powinna być stosowana przez pracodawcę przy kwalifikowaniu prac, jako prac o szczególnym charakterze, w rozumieniu ustawy o emeryturach pomostowych powinna być zgodność takich prac nie tylko z kryteriami zawartymi w art. 3 ust. 3 ustawy o emeryturach pomostowych, ale również w załączniku nr 2 do tej ustawy oraz innymi przepisami prawa nierozdzielnie z tymi kryteriami związanymi.

Zakład pracy jest zobowiązany od 1 stycznia 2010 r., zgodnie z art. 41 ust. 4 ustawy o emeryturach pomostowych, prowadzić wykaz stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze oraz ewidencję pracowników wykonujących takie prace. W ewidencji tej powinni się znaleźć wszyscy pracownicy, których praca wypełnia ustawowe kryteria pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze.

Zgodnie z przepisami art. 41 ust. 6 ustawy o emeryturach pomostowych oraz art. 10 ust. 1 pkt 9a, art. 11a i art. 33 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 2007 r. o Państwowej Inspekcji Pracy (Dz. U. z 2007 r. Nr 89, poz. 589 z późn. zm.) organem powołanym do formalnej kontroli tej ewidencji jest Państwowa Inspekcja Pracy.

W sytuacji wydania niekorzystnej decyzji przez inspektora pracy pracownikowi przysługuje odwołanie do okręgowego inspektora pracy, którego decyzja może być skontrolowana na drodze sądowego postępowania administracyjnego.

Główny Specjalista

Jolanta Mordasiewicz